

Kulturna krajina brez kulturne vsebine - ali je to mogoče?

Naše predstave o naravi so različne. Vsak si naravo predstavlja po svoje: naivno, spekulativno, nestrokovno, znanstveno, božje itn. In vendar se moramo z vso resnostjo potruditi, da poskušamo naravo dojeti. S tem pa tudi bistvo človekovega izvora in početja.

Raziskovati naravo pomeni dojemati samega sebe. Ustvariti je treba kulturnen odnos do narave - do narave, ki je skromna in prav v tej skromnosti tudi enkratno uspešna.

Stari narodi so iz spoštovanja do božanstev ohranjali svete gaje in drevesa. Kasneje so bili izjema predvsem redki večji posestniki in kmetje, ki so praviloma gojili ljubezen do gozda in gozd varovali. Današnja vaška in mestna folklorja z vso nesnago v naših gozdovih, potokih, rekah, z neprimernimi odpadki pod posameznim drevjem in skupinami dreves sredi polj pa kaže, kako nespoštljivo se današnji prebivalec vede do matere narave.

Kulturo naroda se presoja tudi po ohranjenosti gozda in drugih naravnih ekosistemov, npr. voda, po spoštljivem odnosu do vsega živega in neživega, po dojemanju medsebojne vzročne povezanosti vsega, kar nas obdaja.

Kultura pomeni sozvočje z naravo. Kultura pomeni ne ropati naravnih bogastev. Dovoljeno si je le z odgovornostjo izposojati naravne dobrine in jih celostno uporabljati, ker je le na ta način mogoče prispevati k trajnostnemu razvoju človeka z naravo. Tako dojeta kultura zahteva pravo demokracijo družbe, spoštovanje in glas preteklih rodov ter glas bodočih rodov, ki so pred vrati in nas opozarjajo na ropanje naravnih dobrin bodočim generacijam z uničevanjem okolja.

Desetletja preobrata v načinu razmišljanja po letu 1948 so omogočila odlične uspehe z gozdom v Sloveniji. Zato lahko s ponosom vprašamo: Slovenec, kdaj boš spoznal, kako je dežela po letu 1950 po stoletjih ropanja gozda zopet zazelenela? Čakamo ekološko osveščeno, da se bo kdo zahvalil slovenskim gozdarjem, ki so nam vrnili gozd, ki je na poti v ponovno revitalizacijo. Slovenski človek je navajen, da občuduje vse, kar je tuje. Slovenski gozdarji pa so menili, da je naše enako dobro kot tuje in to s strpnim delom tudi dokazali. To je bilo storjeno zavestno, ko je Slovenija spoznala skrb vzbujajoče stanje naših gozdov, nastalo s stoletja trajajočim ropanjem.

Dosedanji uspehi z delom v gozdovih ustvarjajo pogoje, da bo mogoče deželo revitalizirati. Ustvarjajo se naravnejši pogoji, ki bodo omogočili tudi na drugih področjih človekovega dela naravi ponuditi roko sprave. Toda le pod pogojem, da bo slovensko gozdarstvo svoje kulturno poslanstvo lahko nadaljevalo. Vsa odgovornost je odvisna od politične modrosti. Če je ne bo, bomo zopet zapadli v ponovno naravno, gospodarsko in duhovno revščino.

Gozdarstvo se zaveda, da mora razvijati dialog med človekom in naravo. To dolgujemo našim prednikom in, razumljivo, bodočim rodovom ter življenju nasploh. Naravnost, ki jo zato razvijamo, se glasi "šola življenja ohranjevalne strpnosti", in le-tej se je treba v bodoče še naprej posvečati z istimi sredstvi kot doslej.

prof. dr. dr. hc. c. Dušan Mlinšek

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Dušan Mlinšek', written in a cursive, somewhat stylized script.